Ministerstwo Sprawiedliwości

20 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Sekretarz Stanu
Arkadiusz Myrcha

BK-VII.0520.125.2024
Warszawa, 12 czerwca 2024 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone przez senatora Janusza Pęcherza na 11. posiedzeniu Senatu w dniu 9 maja 2024 r., uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że instytucja zabezpieczania została uregulowana w art. 730 i nast. ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postepowania cywilnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1805, dalej „k.p.c.”), a jej zasadniczym celem jest zabezpieczenie w przyszłej egzekucji wierzytelności jeszcze prawnie niewykazanej. Warunkiem koniecznym udzielenia zabezpieczenia jest uprawdopodobnienie, a nie udowodnienie okoliczności uzasadniających wniosek. Istotą jest uprawdopodobnienie okoliczności faktycznych uzasadniających wniosek o udzielenie zabezpieczenia oraz uprawdopodobnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia (art. 730^1 § 1 k.p.c.).

Środkami uprawdopodobnienia mogą być między innymi dokumenty i pisemne oświadczenia świadków. W tym zakresie Sąd Najwyższy wyjaśnił, że niesłuszny jest pogląd, że uprawdopodobnienie okoliczności faktycznej może nastąpić jedynie za pomocą dowodów pisemnych przedstawionych sądowi przez wnioskodawcę, a nie innych dowodów, które wymagają podjęcia przez sąd odpowiednich czynności w postępowaniu dowodowym (orz. SN z 19.06.1951 r., C 398/51, Legalis).

Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje m.in. przez zajęcie ruchomości, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunku bankowego albo innej wierzytelności lub innego prawa majątkowego (art. 747 k.p.c.). Wykonanie postanowienia o udzieleniu zabezpieczenia sąd może uzależnić od złożenia przez uprawnionego kaucji na zabezpieczenie roszczeń obowiązanego lub, stosownie do okoliczności, innych osób, powstałych w wyniku wykonania postanowienia o zabezpieczeniu. Z kaucji tej będzie przysługiwało obowiązanemu lub, stosownie do okoliczności, innym osobom dotkniętym wykonaniem postanowienia o zabezpieczeniu pierwszeństwo zaspokojenia przed innymi należnościami zaraz po kosztach egzekucyjnych (art. 739 k.p.c.).

Należy zwrócić uwagę, że zabezpieczanie zasadniczo nie może prowadzić do zaspokojenia roszczenia (art. 731 k.p.c.). Postanowienie w przedmiocie zabezpieczenia wydaje się na posiedzeniu niejawnym po to, aby uniknąć sytuacji, w której przyszły dłużnik pozbyłby się majątku, który mógłby być przedmiotem zabezpieczenia.

+48 22 52 12 888
kontakt@ms.gov.pl
www.gov.pl/sprawiedliwosc

Al. Ujazdowskie 11
00-950 Warszawa P-33

Ustawodawca przewidział jednak możliwość wyznaczenia rozprawy, ale w ściśle określonych kategoriach spraw, na przykład dotyczących roszczeń z tytułu czynów nieuczciwej konkurencji polegających na naruszeniu tajemnicy przedsiębiorstwa (art. 755^1 k.p.c.). Na postanowienie sądu służy zażalenie, co pozwala na merytoryczną ocenę zasadności zastosowanego środka i może prowadzić do uchylenia zabezpieczenia.

Odnosząc się bezpośrednio do postulatu wyrażonego w oświadczeniu, trzeba zauważyć, że został on sformułowany w sposób bardzo ogólnikowy i w zasadzie sprawdza się do tego, aby sądy nie podejmowałby zbyt pochopnie decyzji o udzieleniu zabezpieczeniu, które powinno nastąpić po wysłuchaniu racji obu stron. Tym samym, nie można uznać, aby w złożonym oświadczeniu wskazano na systemowe problemy z funkcjonowaniem instytucji zabezpieczenia, która – jak wyżej wykazano, zabezpiecza interesy stron postępowania. W związku z powyższym, obecnie nie zachodzą podstawy, które uzasadniałyby konieczność dokonywania zmian legislacyjnych w odniesieniu do postępowania zabezpieczającego.

Z wyrazami szacunku
Arkadiusz Myrcha
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/